

باسمه تعالی

یکی از اولین اقداماتی که پس از تأسیس انجمن ایرانی تاریخ در سال ۱۳۸۷ در دستور کار اولین هیئت مدیره انجمن قرار گرفت پایه‌گذاری مجله‌ای متناسب با مأموریت‌های این نهاد علمی بود. شاید به‌همین دلیل عنوان اولیه‌ای که برای این نشریه انتخاب شد «پژوهشنامه انجمن ایرانی تاریخ» بود که گستره وسیعی از تمام رشته‌ها و گرایش‌های حوزه تاریخ را پوشش می‌داد. قصد این بود که این فصلنامه بازتاب‌دهنده جامع فعالیت‌های پژوهشی پژوهشگران عرصه تاریخ باشد. البته در همان برنامه‌ریزی اولیه، تأسیس و راه‌اندازی مجلات کاملاً تخصصی - عمدتاً با مشارکت دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، پژوهشکده‌ها و مؤسسات مرتبط با تاریخ - پیش‌بینی شده بود. اصرار مدیران وقت کمیسیون نشریات علمی وزارت علوم بر تخصصی‌شدن مجلات علمی موجب شد عنوان مجله به فصلنامه مطالعات تاریخ فرهنگی تبدیل شود، اما برای حفظ هویت آن، عنوان اصلی کماکان ذیل عنوان اخیر حفظ شد.

خداوند را سپاسگزارم که با یاری و همراهی همه استادان، پژوهشگران و دانشجویان مقاطع تکمیلی رشته تاریخ و دیگر رشته‌های علوم انسانی این مجله طی قریب به ۱۵ سال فعالیت توانست جایگاه ویژه‌ای در قلمرو علوم انسانی به‌ویژه تاریخ پیدا کند. علی‌رغم تمام مشکلات و تلاطمات ناشی از شرایط عمومی کشور و وضعیت انجمن، این مجله بدون وقفه و با نظم و انضباط به کار خود ادامه داد و اکنون در آستانه پانزدهمین سال فعالیت در زمره نشریات موفق علوم انسانی مخاطبان فراوانی یافته است. طی این مدت بیش از ۲۰۰۰ عنوان مقاله دریافت شده است که ۳۳۷ مقاله پس از بررسی دقیق در هیئت تحریریه چاپ و منتشر شده است. از بدو تأسیس، هیئت تحریریه مجله حتی در سخت‌ترین شرایط حداقل هر دو هفته یک بار تشکیل جلسه داده و تصمیمات پس از حداقل دو داوری با مشورت و همفکری همه جانبه اعضای هیئت تحریریه اتخاذ شده است. مفتخرم اعلام کنم حتی یک مورد از تصمیمات قائم به فرد نبوده و سردبیر و مدیرمسئول مجری مصوبات هیئت تحریریه بوده‌اند. در این بازه زمانی بیش از ۲۵۰ جلسه هیئت تحریریه تشکیل شد و بیش از ۷ هزار داوری مقالات انجام شده است.

بر خود فرض می‌دانم از تمامی اعضای محترم هیئت تحریریه که بدون هیچ چشم‌داشتی این فصلنامه را یاری کردند سپاسگزاری کنم. قدردان همه همکاران گرانقدرم که آنان نیز با لطف، احسان و با احساس مسئولیت کامل نسبت به حمایت از این انجمن علمی نوپا در امر داوری، فصلنامه را حمایت کردند، هستم. وظیفه خود می‌دانم صمیمانه از همکاران گرانقدری که در هیئت سردبیری مجله (مدیرمسئول، قائم مقام سردبیر، مدیر داخلی، کارشناس، ویراستار، مترجم و ...) کمک‌های بسیار ارزشمندی به استمرار فعالیت مجله کردند تشکر کنم.

بزرگوارانی چون مرحوم دکتر صادق آیینه‌وند، آقای دکتر علیرضا ملایی توانی در سیمت مدیر مسئول، خانم‌ها دکتر صفورا برومند، دکتر طاهره ناصری و جناب آقای داریوش رحمانیان به‌عنوان مشاور و جانشین سردبیر، خانم‌ها دکتر نزهت احمدی، دکتر نیره دلیر و آقای دکتر سید توفیق حسینی در جایگاه مدیر داخلی، خانم‌ها صفیه خدیو، خدیجه سهراب‌زاده، فاطمه نجفی، زینب محمدپور و مرضیه منصوری در امر کارشناس فصلنامه و خانم زهرا زند همکار سه شماره از نشریه، خانم‌ها دکتر ملیحه مغازه‌ای، دکتر صفورا برومند، غزال ملکی و آقای دکتر سید مهدی حسینی تقی‌آباد به‌عنوان مترجم‌ها و خانم غزال ملکی و دکتر زینب میرزایی در سیمت نویسه‌گردان، خانم‌ها دکتر نیره دلیر، دکتر منصوره کریمی قهی، فریده حشمتی، سپیده جواهری، گلاله هنری و فاطمه نجفی و آقایان مهدی عباسی، اکبر عباس‌زاده، محمد ابراهیم باسط، سعید فرمانی و نوید آیینی به‌عنوان ویراستار همچنین طراح جلد نشریه خانم مینا کلامی و صفحه‌آرا آقای مرتضی انصاف‌منش که نقش بسیار تأثیرگذاری در تثبیت جایگاه مجله و استمرار فعالیت آن داشتند.

در برنامه‌ریزی اولیه قرار بود پس از تثبیت مجله و به‌منظور فراهم آوردن شرایط انتشار منطقه‌ای و جهانی آن، خلاصه مقالات مجله به دو زبان انگلیسی و عربی هم چاپ و منتشر شود، اما متأسفانه به‌دلیل حمایت‌های کم‌رمتق وزارت علوم، نوپایی انجمن و تلاطمات و بحران‌هایی چون کرونا این مهم میسر نشد. امید است با نیروی مضاعف حرکت‌های جدیدی که در دور نوین فعالیت هیئت مدیره انجمن شروع شده است بتوان به این اهداف نیز جامه عمل پوشاند.

یکی از نکاتی که قریب به ۱۵ سال فعالیت مجله قابل ذکر است ضابطه‌گرایی هیئت محترم تحریریه و مسئولین و دست‌اندرکاران مجله است. به جرأت ادعا می‌کنم که هیچ مقاله‌ای خارج از ضوابط و اصول تعیین شده توسط هیئت تحریریه و آیین‌نامه‌ها و قوانین در دستور کار قرار نگرفت و به شهادت صورت جلسه‌ها و همه عوامل مجله اگر حتی مقاله عضو از اعضای هیئت تحریریه، سردبیر و مدیر مسئول نیز در فرآیند داوری رد می‌شد بدون کمترین ملاحظه‌ای از دستور کار هیئت تحریریه خارج شده، در دبیرخانه مجله بایگانی می‌شد. همین اصولگرایی اعتماد مخاطبان را باعث شده و شرایطی فراهم کرده است که مخاطبان مجله با اطمینان از سلامت کار نتیجه داوری را بپذیرند. تردیدی ندارم که همین شرایط در آینده نیز با قوت تمام استمرار خواهد یافت. انشاءالله

برای سردبیر فرهیخته، کوشا و دلسوز فصلنامه و تمامی عزیزانی که در آینده این مجله را حمایت خواهند کرد آرزوی موفقیت می‌کنم.

علی محمد ولوی